

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

05 май 2026 ел

№ 8

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү Тәртибен раслау турында

2006 елның 2 маендагы «Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 59-ФЗ номерлы Федераль закон, 2024 елның 28 декабрдәге «Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» Федераль законга үзгәрешләр керту турында» 547-ФЗ номерлы Федераль закон, 2006 елның 27 июлендәге «Шәхси мәгълүматлар турында» 152-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Наратлы Кичү авыл жирлеге башлығы карар чыгара:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү Тәртибен расларга (1 нче Кушымта).
2. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылып чыккан көненнән үз көченә керә.
3. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Башлык

И.М.Вәлиев

1 нче Кушымта
Татарстан Республикасы Минзэлэ
муниципаль районы
Наратлы Кичү авыл жирлеге
башлыгы 5 май 2026ел № 8
караына

Татарстан Республикасының Минзэлэ муниципаль районы Наратлы Кичү
авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында
гражданнарның мөрәжәгатъләре белән эшләү тәртибе

Гомуми нигезләмәләр

1. Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында
гражданнарның мөрәжәгатъләре белән эшләү тәртибе (алга таба – Тәртип)
шушы органнарга язма формада, электрон хәбәрләр формасында (электрон
почта аша яки башка ысул белән) яки гражданнарның шәхси кабул итү
вакытында телдән шәхси мөрәжәгатъ итү формасында килгән, шулай ук
Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Наратлы Кичү авыл
жирлеге жирле үзидарэ органнарына (алга таба – жирле үзидарэ органнары)
килгән аерым һәм коллектив тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятъләрне (алга
таба – гражданнарның мөрәжәгатъләре) карауны оештыру тәртибен билгели.

2. Гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау, шулай ук аларның
сораулары буенча аларга мәгълүмат бирү, шул исәптән белешмә
характерындагы мәгълүмат бирү тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан
Республикасы законнары белән билгеләнә.

Гражданнарның мөрәжәгатъләре белән эшләү тәртибе

1. Гражданинның мөрәжәгате (алга таба – мөрәжәгатъ) – дөүләт органына,
жирле үзидарэ органына яки вазыйфалы затка язма формада яки РФ дөүләт
мәгълүмат системасы «Дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр)
Бердәм порталы»н кулланып электрон документ формасында, шулай ук
дөүләт органының рәсми сайтында яки жирле үзидарэ органының рәсми
сайтында «Интернет» челтәрендә, шулай ук гражданинның шәхси кабул итү
вакытында дөүләт органнарына, жирле үзидарэ органнарына язмача
мөрәжәгатъ итүе - тәкъдим, гариза яки шикаятъ, эгәр федераль закон белән
башкача күрсәтелмәсә, гражданинны идентификацияләү һәм (яки)
аутентификацияләүне тәмин итүче башка дөүләт мәгълүмат системасы аша
жибәрелгән.

2. Мөрәжәгатъне караганда, аның эчендәге мәгълүматларны, шулай ук
гражданинның шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны аның ризалыгы
булмаган хәлдә тарату рөхсәт ителми. Язма мөрәжәгатъне мәсьәләләрне хәл
итү өчен җаваплы булган органга яки вазыйфалы затка жибәрү
мәгълүматларны тарату булып саналмый.

3. Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре тарафыннан жирле үзидарэ органнына килгэн язма мөрәжәгатьләр килү көненнән өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

4. Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгы:

- мөрәжәгать темасын, норматив-хокукий базаны һәм мөрәжәгатьтә күрсәтелгән проблемага карата булган кулланылу практикасын өйрәнә;
- кирәк булган очраклада махсус тикшерү үткәрүне оештыра, өстәмә материалларны сорау яки мөрәжәгатьне карау өчен башка чаралар күрә;
- гариза бирүчегә җавап проектын эзерли;
- мөрәжәгатькә җавапка имза куя һәм гариза тапшыручыга җибәрә.

5. Гражданинның язма мөрәжәгате, шулай ук электрон документ формасындагы мөрәжәгать мәжбүри тәртиптә мөрәжәгать итүче гражданинның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очраклада), почта адресын яки электрон почта адресын, җавап җибәрергә тиешле булган мөрәжәгатьне үзгәртү турында хәбәрне үз эченә алырга тиеш.

Кирәк булган очракларда, гражданның үз дәлилларын раслау өчен, мөрәжәгатьләренә документлар һәм материаллар, шул исәптән электрон формада, беркетәләр.

6. Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре мөрәжәгатькә җавапны терки һәм гариза бирүчегә җибәрә. Мөрәжәгатькә җавап мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына электрон документ формасында, яки мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресына язма формада җибәрелә. Моннан тыш, килгән мөрәжәгатькә, аерым алганда, мөрәжәгатьтә билгесез төркем кешеләрнең мәнфәгатьләрен җәлеп итүче тәкъдим, гариза яки шикаять, шулай ук билгесез төркем кешеләргә карата чыгарылган суд карарына шикаятьләнү турындагы мөрәжәгатькә, суд карарына шикаять итү тәртибе турында аңлатулар белән җавап, 02.05.2006 елдагы № 59-ФЗ «Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» Федераль закон таләпләрен саклап, Минзәлә муниципаль районы сайтында урнаштырыла ала.

7. Әгәр гражданның мөрәжәгатьләрендә куелган мәсьәләләр Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарэ органнының компетенциясенә керми икән, мөрәжәгать законнар белән билгеләнгән вакыт эчендә мәсьәләләрне хәл итү өчен җаваплы булган органга яки вазыйфалы затка җибәрелә. Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре авыл жирлеге башлыгынан имза куйдыра һәм гражданинга аның мөрәжәгатен җаваплылык җиренә тапшыру турында хәбәр итә.

8. Гражданның мөрәжәгатьләре аларда куелган барлык мәсьәләләр каралган, кирәкле чаралар күрелгән һәм язма җаваплар бирелгән булса, хәл ителгән дип санала. Өстәвенә, хәл ителгән гражданны мөрәжәгатьләрен кабат карау яңа шартлар ачыкланган очракларда һәм мөрәжәгатьләренә чакыручы мәсьәләне хәл итүгә кагылышлы өлкәдә норматив-хокукий төзәтмәләр үзгәргән очракларда гына башкарыла.

9. Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарэ органнының конкрет вазыйфалы затларының карарларына, гамәлләренә (гамәлсезлегенә) гражданның шикаятьләре бу вазыйфалы затларга карау һәм (яки) эгъзага җавап бирү өчен җибәреләп булмый.

Мөрәжәгатьләрне карау вакыты

1. Гражданнарның мөрәжәгатьләре Наратлы Кичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында законнар белән билгеләнгән вакыт эчендә карала.

2. Кайбер очракларда, законнар белән күрсәтелгәнчә, мөрәжәгатьне карау вакытын озайтканда, Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре вакытны озайтуны нигезләндереп проектын эзерли һәм аны Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгына имза куярга жибәрә.

Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгы нигезләүне карый, мөрәжәгатьне карау өчен өстәмә вакыт (30 көннән артмыйча) куя һәм Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты сәркатибенә жибәрә. Наратлы Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты сәркатибе мөрәжәгатьне карау вакытын озайтуның сәбәбе һәм вакыты күрсәтелгәнлеге турында мөрәжәгать итүчегә хәбәр итә.

3. Әгәр мөрәжәгатьтә гражданның фамилиясе күрсәтелмәсә яки җавап жибәрергә кирәк булган почта адресы күрсәтелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә эзерләнep торучы, башкарылучы яки башкарылган хокук бозу турында, шулай ук эзерләүче, башкаручы яки башкаручы зат турында мәгълүмат булса, мөрәжәгать аның компетенциясенә туры килүче дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү

1. Гражданнарны шәхси кабул итү Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгы тарафыннан һәр сишәмбе һәм жомга көннәрендә, 14:00 дән 16:00 сәгатьләрдә үткәрелә. Гражданнарны кабул итү урыны, шулай ук кабул итү көннәре һәм сәгатьләре, Ф.И.А.и., кабул итүне эзерләү өчен җаваплы хезмәт кешеләренең контактлы телефоннары турында мәгълүмат Минзәлә муниципаль районының "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникацион сайтында һәм Наратлы Кичү авыл жирлеге бинасында мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгының гражданнарны шәхси кабул итүе алдан язылусыз кабул итү көннәрендә үткәрелә.

2. Шәхси кабул итү вакытында гражданин үзенең шәхесен раслаучы документ тапшыра.

Телдән булган мөрәжәгатьнең эчтәлегенә 1 нче Кушымта буенча расланган форма буенча гражданның шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Әгәр телдән булган мөрәжәгатьтә искә алынган фактлар һәм шартлар ачык булса һәм өстәмә тикшеренү таләп итмәсә, мөрәжәгатькә җавап гражданин ризалыгы белән шәхси кабул итү вакытында телдән бирелергә мөмкин, бу турында гражданның шәхси кабул итү карточкасына язу кертелә. Башка очракларда мөрәжәгатьтә куелган сораулар буенча язмача җавап бирелә.

Әгәр кабул итү вакытында сорауларга тиздән арада җавап биреп булмаса, аннан мөрәжәгать язып алына, ул теркәлгәннән соң бу Тәртиптә күздә тотылган тәртип буенча карала.

3. Наратлы Кичү авыл жирлеге башлыгы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль норматив хокукый актлары законнарына

нигезләнеп, үз компетенциясе чикләрендә түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- телдән аңлатма бирергә;
- гаризаны канәгатьләндерергә, гражданинга кабул ителгән мөрәжәгатьне башкару тәртибе һәм вакыты турында хәбәр итәргә;
- гаризаны канәгатьләндерүдән баш тартырга, баш тарту сәбәпләрен аңлатып һәм кабул ителгән карарны шикаятләндерү тәртибе турында мәгълүмат бирергә.

Шәхси кабул итү карточкасында телдән мөрәжәгать буенча кабул ителгән карар турында билге күчерелә, шулай ук бу карар белән ризалыкны яки ризасызлыкны гражданин тарафыннан билгеләнә.

4. Әгәр мөрәжәгатьтә авыл җирлеге башлыгының компетенциясенә кермәгән сораулар булса, ватандашка кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма бирелә.

Коррупцион фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эш

1. Коррупцион фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре коррупция һәм акча таләп итү фактлары, гражданнарның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт кешеләре тарафыннан үз хезмәт урыныннан файдалану билгеләре булган башка эшләр турында мәгълүматны үз эченә ала.

2. Коррупцион фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләрен караганда, мөрәжәгатьләрдәге мәгълүматларны, шулай ук гражданинның шәхси тормышына кагылган мәгълүматларны аның ризалыгы булмаганда тарату рөхсәт ителми. Компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү кәргән вазыйфай затка язмача мөрәжәгать җибәрү мөрәжәгатьтә булган мәгълүматларны тарату булып саналмый.

3. Коррупцион фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләрен теркәү һәм исәпкә алу Наратлы Кичү авыл җирлеге Башкарма комитеты сәркатибе тарафыннан «коррупция» категориясенә кертү белән алып барыла.

4. Коррупцион фактларның сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү максатында, коррупцион мөрәжәгәте теркәлгәннән соң, шулай ук коррупциягә каршы көрәш мәсьәләләре буенча Минзәлә муниципаль районы Башлыгы ярдәмчесенә анализ үткөрү өчен Наратлы Кичү авыл җирлеге Башкарма комитеты сәркатибе тарафыннан җибәрелергә мөмкин.